

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_27_Svatá Ludmila
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Březen 2013

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	Wikipedie: <i>Otevřená encyklopedie: Svata Ludmila</i> [online]. c2013 [citováno 29. 03. 2013]. Dostupný z WWW: http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Svat%C3%A1_Ludmila&oldid=9918270 Obrázek: MAŇAS, Michal. http://cs.wikipedia.org [online]. 12. 06. 2006, 19:01. [cit. 2013-03-29]. File: Svaty Vaclav a Svata Ludmila – glass window.jpg. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Svaty_Vaclav_a_Svata_Ludmila_-_glass_window.jpg#filelinks.
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	V předloženém textu měli někteří žáci menší obtíže s orientací v rodinných vazbách. Využili jsme proto jednoduchý rodokmen nakreslený na tabuli. Zbytek textu byl pro žáky srozumitelný a pracovní list vyplnili bez obtíží.
------------------------	--

SVATÁ LUDMILA

(na obrázku se svým vnukem Svatým Václavem)

Svatá Ludmila byla manželkou prvního Přemyslovce – knížete Bořivoje I. a zároveň byla chronologicky první českou svatou. Svatou Ludmilu můžeme označit za pramáti českých panovníků i většiny českých královen, během jejího života byly položeny základy moci Přemyslovců. Její život byl popsán v mnoha legendách. Narodila se nejspíše v roce 860. O jejím původu existují dvě verze. Dle Kristiánovy legendy byla dcerou knížete Slavibora, který byl pšovským vévodou (staré označení Mělníka). Druhý pramen uvádí, že Slavibor byl srbským knížetem. Matka se jmenovala Lidoslava. V raném věku byla Ludmila vychovávána jako pohanka, která přinášela oběti slovanským bohům.

V té době však Přemyslovci nebyli jediným významným rodem v Čechách. Díky podpoře velkomoravských knížat a postupným budováním mocenského postavení si ovšem vydobyli pozici nejvýznamnějšího rodu. Její sňatek s Bořivojem byl smluvený a vstupovala do něj zřejmě jako čtrnácti či patnáctiletá. Roku 875 se narodil nejstarší syn Spytihněv, druhý známý je syn Vratislav narozený roku 888 (otec Svatého Václava a Boleslava I.). Ludmila porodila během čtrnácti let manželství nejméně 6 dětí.

Během života Ludmily se událo mnoho převratných věcí. Bylo přijato křesťanství a Ludmila s manželem Bořivojem přijali roku 882 křest na Moravě přímo od slovanského věrozvěsta Metoděje. Přijetí křesťanství umožnilo Přemyslovcům získat politickou převahu a nadvládu nad ostatními kmenovými knížaty v Čechách. Po smrti Bořivoje Čechy krátkou dobu spadaly pod vládu velkomoravského Svatopluka, neboť synové byli ještě nedospělí. Ludmila se však zasloužila o to, aby se vlády ujali. Kolem roku 894 se vlády ujal Spytihněv I., po jeho smrti se jeho nástupcem stal mladší bratr Vratislav. Když zemřel i ten, byla moc nejspíš rozdělena mezi Ludmilu a její snachu Drahomíru (manželku Vratislava).

Konflikt mezi ženami neměl jen politickou dohru. Dle legendy byl konflikt završen vraždou Ludmily 15. nebo 16. září 921 na hradišti Tetín. Byla uškrcena vlastním závojem prý pro to, aby nebyla svatořečena a nebyla prolita její krev mečem.

Svatořečena však Ludmila byla a to v 11. století. Šála se stala jejím symbolem.

PRACOVNÍ LIST

1. Jak se jmenovali Ludmilini rodiče?

2. Manželkou kterého prvního přemyslovského knížete se Ludmila stala?

3. Kteří dva Ludmilini synové vládli po smrti jejího muže a kdy se narodili?

4. Kdo převzal moc po smrti i druhého syna?

5. Jak a kdy Ludmila zemřela?

6. Kdy byla Ludmila svatořečena?

7. Vyhledej v textu, jak se jmenovali její vnuci?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Jak se jmenovali Ludmilini rodiče?

Jejími rodiči byli Slavibor a Lidoslava.

2. Manželkou kterého prvního přemyslovského knížete se Ludmila stala?

Ludmila uzavřela dohodnutý sňatek s knížetem Bořivojem.

3. Kteří dva Ludmilini synové vládli po smrti jejího muže a kdy se narodili?

Byli to synové Spytihněv (narozený roku 875) a Vratislav (narozený roku 888).

4. Kdo převzal moc po smrti i druhého syna?

Po smrti Vratislava byla moc rozdělena mezi Ludmilu a její snachu Drahomíru (manželku Vratislava).

5. Jak a kdy Ludmila zemřela?

Ludmila byla uškrćena vlastním závojem 15. nebo 16. září na hradišti Tetín.

6. Kdy byla Ludmila svatořečena?

Ludmila byla svatořečena v 11. století.

7. Vyhleď v textu, jak se jmenovali její vnuci?

Jejími vnuky byli Václav a Boleslav (synové Vratislava).